

Са десет година у паклу дроге

- Законска рјешења о забрани продаје цигарета и точења алкохола се не примјењују, упозорио Јокић
- Никшићанин Б.М. бивши зависник, са 16 година почео да користи марихуану

Бивши зависник Никшићанин Б.М. са 16 година је отворио врата наркоманског пакла. На самом почетку средње школе „експериментисао“ је са марихуаном, да би касније користио тешке дроге, попут хероина. Његова сестра Ј.М. у разговору за „Дан“ каже да јој је тешко да се враћа на тај период, који је за њену породицу изузетно тежак. Она сматра да само породице које имају такве проблеме могу да разумију једна другу.

– На почетку ништа није било забрињавајуће, нити смо примјећивали било какве промјене. Међутим, касније су почели проблеми. Нестајале су одређене ствари из куће, а он је постао агресивнији и свадљивији. Међутим, након пар година, када је код њега дошло до физичких промјена, сазнали смо да је у проблему. Био је блијед и имао је црвенило испод очију. Мој брат био је и извршилац кривичних дјела у вези са дрогом. Породица је била и материјално руинирана, односно, што би се народски рекло, пуцала је по сваком шаву. Преко НВО „Препород“ нашли смо спас. Успио је да се излијечи и изађе из проблема. Међутим, он још увијек није иста особа, али је чист – испричала је „Дану“ Ј.М.

Она каже да је породица још увијек у страху да се њен брат поново не врати наркоманском паклу.

Нажалост, употреба психоактивних супстанци међу младом популацијом широко је распрострањена. Дјеца са 10 година већ почињу да пуше, док дванаестогодишњаци про-

Пушење убија

Позивајући се на ЕСПАД истраживање из 2008. године, Љаљевићева каже да са пушењем „експериментише“ око 44 одсто ученика од 15 година, од чега 51 одсто дјечака. Она је упозорила да пушење представља ризик за оболијевање од болести срца и крвних судова, те хроничних опструктивних болести плућа.

– Пушење у трудноћи повезано је с повећаним ризиком побачаја и мањом породајном тежином новорођенчета. Изложеност пасивном пушењу код одојчади повећава ризик од изненадне смрти, а код мале дјеце од акутних болести респираторног система – рекла је Љаљевићева.

бају алкохол. Није занемарљив ни проценат малољетника који „експериментишу“ са дрогама. Прописима је забрањено точење алкохола и продаја цигарета дјеци, али у пракси то не функционише, упозоравају стручњаци.

Према првом европском истраживању о употреби алкохола, дувана и дрога међу средњошколцима у Црној Гори (ЕСПАД), бар једном у животу дуван је пробало 34 одсто ученика првих разреда средњих школа, 78 одсто је једном пило алкохол, а четири процента користило марихуану. Истраживање је спровео Ин-

ститут за јавно здравље у 2008. години, а њиме је обухваћено 7.557 ученика из 49 средњих школа. Резултати истраживања су показали да доступност психоактивних супстанци расте, па 13 одсто ученика сматра да канабис може купити на улици или у парку, 11 одсто у дискотеци, а шест одсто је изјавило да до марихуане или хашиша може доћи у школи. Осим марихуане, која је најзаступљенија дрога коју користе млади, истраживање показује и да је 71 ученик користио кокаин, 55 хероин, а три ђака супстанце за допинг.

Субспецијалиста за болести зависности у Медицинском центру Управе полиције Данило Јокић оцијенио је за „Дан“ да се законска рјешења којима је забрањена продаја алкохола и цигарета малољетницима не поштују у пракси. Он је упозорио да се том проблематиком не баве надлежне институције, односно инспекције.

– Мислим да није написана ниједна казна за точење алкохола малољетним лицима – истакао је Јокић.

Према његовим ријечима, примјетно је да се са конзумирањем психоактивних супстанци почиње у раном узрасту, односно већ са 10 година.

– Алкохол почињу да користе са 12 година, док цигарете конзумирају са 10 година. Граница конзумирања психоактивних супстанци апсолутно се спустила. Дефинитивно се морају радити нови пројекти превенције употребе психоактивних супстанци. Превазиђена је прича „Знањем против дроге“. Треба више простора

дати у медијима, да људи од струке и звања предоче проблеме, нарочито због спуштања доње границе употребе психоактивних супстанци – савјетује Јокић.

Директор Центра за промоцију здравља у Институту за јавно здравље проф. др Агима Љаљевић казала је за „Дан“ да је употреба дувана и алкохола распрострањена код младих.

– Документациона основа којом се регулишу права и обавезе у области употребе дувана мора бити измјенена и допуњена у дијелу који није реализован. Евидентно је да свијест становништва о компликацијама које настају због употребе дуванских производа још увијек није на нивоу одбацавања. Стратегија контроле дувана базично има за циљ редукацију броја пушача у популацији младих. Закон о редукацији употребе дуванских производа је остварио значајну примјену у области забрањене рекламирања дуванских производа и обилежавања упозорења на паклицима цигарета. Међутим, евидентно је да се неадекватно прати употреба дуванских производа и не санкционише на мјестима на којима је забрањена употреба – изјавила је Љаљевићева.

Протојереј Велибор Цомић је упозорио да наркоманија и други облици зависности представљају један од горућих проблема савременог друштва. Он је истакао да се свештеници Митрополије црногорско-приморске кроз свештеничко служење готово свакодневно срећу са родитељима и младим људима који су на разне начине погођени тим проблемом.

– У сиромашнијим друштвима, гдје се урушио систем вриједности, према свим истраживањима, проблем присутности наркоманије и других облика зависности је знатно већи, јер људи, напросто, губећи смисао живота и осјећај за заједницу и породицу, бјеже из реалности и, нажалост, одлазе и на духовне стрампутнице, које се врло често тргично завршавају – каже за „Дан“ Цомић.

Алкохол може узроковати поремећаје

Употреба алкохола представља фактор ризика за настајак менталних поремећаја, цирозе јетре, хипертензије, мозданог удара, појединих облика карцинома, као и за све повреде, а посебно оне настале у саобраћају, док код трудноће може довести до рађања дјете с алкохолним феталним синдромом – додала је Љаљевићева.

Митрополија отвара духовни центар

Цомић је додао да је Митрополија црногорско-приморска на последњем засједању Епархијског савјета и Епархијског управног одбора донијела одлуку да се приступи изградњи духовног центра за одвикавање од болести зависности.

– У њему ће се, по освештаним јеванђелским методама, покушати помоћи тим младим људима. Митрополија мора прво да се позабави питањем адекватног простора, а при томе нам је обећана велика стручна помоћ од духовника који имају неколико таквих центара у Војводини и Србији. Први

корак биће организовање семинара за наше свештенике. То нимало није једноставан пројекат. Центар ће бити намијењен за одвикавање од болести зависности, превасходно за одвикавање од наркотика, али и других облика зависности. То је озбиљан посао. Подаци о употреби психоактивних супстанци су поражавајући, не само да је на удару наркоманије и уличних дирела млада популација у средњим школама, него чак, према неким истраживањима, и људи са по 30 и 40 година – закључио је Цомић.